

WEYER, Sylvain (eigenlijk Jean S.) van de (Leuven 19 januari 1802 – Londen 23 mei 1874).

Was een kind van de nieuwe burgerij die, draagster van de ideeën van de Verlichting, van het eind van de 18de eeuw af de liberale opinie in de Nederlanden vormde. Na studie aan de Zeevaartschool te Amsterdam, huisonderwijs te Leuven en een studieverblijf te Parijs promoveerde Van de Weyer in 1823 tot doctor in de rechten aan de universiteit te Leuven.

Van de Weyer steunde aanvankelijk het regime van het Verenigd Koninkrijk, doch zijn liberaal-democratische overtuiging bracht hem in verzet tegen de politiek van **Willem I**, inzonderheid tegen de taalwetgeving en de perscensuur. In zijn afkeer van de Nederlandse **taalpolitiek** viel hij niet alleen de taaldwang aan, maar liet zich ook minachtend uit over de Nederlandse taal zelf.

Van de Weyer was een der leiders van de **Belgische Revolutie**. Hij zetelde in de eerste regering als minister van buitenlandse zaken (februari-maart 1831) en werd in juli 1831 gevolmachtigd minister van België te Londen. In deze functies had hij een groot

aandeel in de beslissingen omtrent het internationaal statuut en de diplomatieke betrekkingen van België. Van de Weyer was in toenemende mate een vertrouweling van Leopold I geworden. In juli 1845 aanvaardde hij dan ook de portefeuille van binnenlandse zaken en de leiding van een unionistisch kabinet dat door de koning was gevormd.

Wellicht met het oog op het stimuleren van een groter samenhorigheidsgevoel binnen de nog jonge Belgische staat, toonde de diplomaat Van de Weyer zich nu plots bijzonder welwillend tegenover de Vlaamse taal- en letterkunde. Vandaar dat hij, in november 1845 in een rede de Vlaamse literatuur huldigde als een levensbeginsel van de Belgische nationaliteit. Een paar weken daarvoor had hij Hendrik Conscience, Jan J. de Laet en Karel L. Ledeganck genoemd tot *professeurs agrégés* – zonder leeropdracht evenwel – aan de universiteit te Gent. Ook zorgde hij voor de aanstelling van Pierre de Decker, Jean de Saint-Genois des Mottes, Jan-Baptist David, kanunnik K.L. Carton en Ferdinand A. Snellaert tot leden van de Académie royale de Belgique en gaf haar de opdracht ook Nederlandstalige schrijvers uit te geven. Deze houding van Van de Weyer viel in haar negatieve bedoeling, namelijk het vormen van een tegenkracht tegen de druk van Frankrijk op België, in hoofdzaak samen met een anti-Franse richting in de V.B. Ze bracht een grotere erkenning voor de Vlaamse taal- en letterkundigen, die in de eerste decennia na 1830 de V.B. beheersten.

Na enkele maanden, in maart 1846, kwam het zogenaamde Cabinet de la Parenthèse ten val. Van de Weyer nam opnieuw zijn functie als gezant te Londen op.

WERKEN: *Lettre de M. Sylvain Van de Weyer à M. Ernst Munch*, 1829 waarop J.F. Willems antwoordde met *De la langue belge*. *Lettre à M. Sylvain Van de Weyer*, 1920; – ‘Discours prononcé par M. Van de Weyer, lors de la réouverture des cours à l’université de Gand’, in *Annales des universités de Belgique* (1846), p. 821-822; – talrijke verhandelingen, artikelen en pamfletten werden later gebundeld in *Choix d’opuscules philosophiques, historiques, politiques et littéraires*, 4 dln., 1863-1876.

LITERATUUR: L. Picard, *Geschiedenis van de Vlaamsche en Groot-Nederlandsche Beweging*, I, 1937; – A. Simon, ‘Le ministère Van de Weyer (juillet 1845 – mars 1846)’, in *Revue générale belge* (juli 1954), p. 1479-1503; – C. Lebas, *L’union sur les pouvoirs exécutif et législatif*, 1960; – H.J. Elias, *Geschiedenis van de Vlaamse Gedachte*, I-II, 1963; – Th. Luykx en M. Platel, *Politieke geschiedenis van België van 1780 tot heden*, 1985.

MARK D’HOKER\* EN LUC FRANÇOIS